

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13, 89/16, 5/22 i 31/24) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU HRVATSKOG SAVEZA HKDU-HRAST

Broj: 03-07-6-379/23
Sarajevo, 14.02.2025. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-HRAST za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, utvrđeno je da je Hrvatski savez HKDU-HRAST prekršio odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-HRAST za 2022. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Hrvatski savez HKDU-HRAST se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,05	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	5.662,50	100,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	5.662,55	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	5.662,55	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu Hrvatski savez HKDU-HRAST je iskazao rashode u ukupnom iznosu od 14.498,60 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatski savez HKDU-HRAST. Skraćeni naziv: HS H-H.

Hrvatski savez HKDU-HRAST je registrovan kod Općinskog suda Mostar Rješenjem broj: R/3-14 od 14.04.2014. godine.

Sjedište političke stranke je u Čitluku, Športska dvorana bb.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su: Pero Barbarić, predsjednik stranke i Pero Selak, predsjednik Nadzornog odbora stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2022. godinu je Pero Barbarić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu, Hrvatski savez HKDU-HRAST ima sljedeću organizacionu strukturu:

-Predsjedništvo.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatskog saveza HKDU-HRAST za 2022. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih 2022. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je troškove izborne kampanje ostvarila u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-HRAST obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatskog saveza HKDU-Hrast u periodu od 2015. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o rashodima i obavezama, da poštuje i druge propise, prevashodno propise o poslovanju gotovim novcem, da u finansijski izvještaj uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu, utvrđeno je da Hrvatski savez HKDU-Hrast nije ispoštovao preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatski savez HKDU-HRAST prekršio je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

(1) Hrvatski savez HKDU-HRAST je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu iskazao rashode u ukupnom iznosu od 14.498,60 KM.

U Planu utroška za 2022. godinu Hrvatski savez HKDU-HRAST je planirao ukupne rashode u iznosu od 15.200,00 KM, sljedeće strukture: troškovi telefona i interneta u iznosu od 700,00 KM, troškovi električne energije u iznosu od 1.200,00 KM, komunalni troškovi u iznosu od 300,00 KM, troškovi reprezentacije u iznosu od 2.500,00 KM, humanitarni rashodi u iznosu od 1.500,00 KM, troškovi kampanje u iznosu od 7.000,00 KM, troškovi putovanja u iznosu od 1.500,00 KM i ostali troškovi u iznosu od 500,00 KM.

Analizom programa utroška sredstava i pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka ostvarila troškove u iznosu od 14.065,27 KM koje nije predvidjela svojim planom utroška sredstava, i to: troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 75,10 KM, troškove

¹ Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenim svojim programom i statutom.

knjigovodstvenih usluga u iznosu od 200,00 KM, troškove platnog prometa u iznosu od 94,00 KM i takse, novčane kazne i sl. u iznosu od 13.696,17 KM.

S obzirom da je finansijska sredstva u iznosu od 14.065,27 KM utrošila mimo plana utroška za 2022. godinu, politička stranka je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (2) Na osnovu akta Općine Čitluk broj: 05-11-123/24 od 04.10.2024. godine, utvrđeno je da su sredstva iz budžeta Općine Čitluk za 2022. godinu namijenjena za Hrvatski savez HKDU-HRAST, isplaćena na transakcijski račun broj nezavisnog vijećnika D.V..

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da su na osnovu Sporazuma o osnivanju vijećničkog kluba u OV Čitluk, koji je zaključen između D.V., nezavisnog vijećnika i L.B. i P.B., vijećnika ispred Hrvatskog saveza HKDU-HRAST, sredstva iz budžeta Općine Čitluk isplaćena na transakcijski račun nezavisnog vijećnika D.V..

Takođe, utvrđeno je da su Klubu vijećnika D. V. i Hrvatski savez HKDU-HRAST, odnosno na transakcijski račun D.V. u toku 2022. godine isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 12.106,16 KM. Od ovog iznosa, političkoj stranci Hrvatski savez HKDU-HRAST prema broju vijećnika pripadaju sredstva u iznosu od 8.070,77 KM.

Politička stranka Hrvatski savez HKDU-HRAST u svojim poslovnim knjigama nije iskazala prihode iz budžeta Općine Čitluk u navedenom iznosu, niti je iskazala njihov utrošak.

Imajući u vidu da politička stranka nije planirala isplate vijećnicima, te da je budžetska sredstva koristila mimo programa utroška, o čemu nema ni evidencije, smatramo da je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Hrvatski savez HKDU-HRAST prekršio je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Hrvatski savez HKDU-HRAST nije vodio potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima, niti je obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja popunio u skladu s Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Politička stranka nije popunila obrazac 2.1 (pregled stanja blagajne) godišnjeg finansijskog izvještaja u skladu sa članom 12. Pravilnika.

U obrascu 2.1 politička stranka je iskazala sljedeće podatke o stanju i prometu putem blagajne: početno stanje u iznosu od 0,00 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 64.815,76 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 64.815,76 KM i stanje na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 0,00 KM.

Uvidom u poslovne knjige, analitičku karticu konta 1000-*blagajna*, utvrđeno je da je ukupan promet ulaza iznosio 778,76 KM, ukupan promet izlaza 778,76 KM, te da stranka u blagajni na dan 01.01.2022. godine, odnosno 31.12.2022. godine nije imala finansijskih sredstava.

- (2) Politička stranka nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala prihode iz budžeta Općine Čitluk, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 19. Pravilnika.

Na osnovu podataka i dokumentacije koje je dostavila Općina Čitluk, utvrđeno je da Hrvatski savez HKDU-HRAST nije u svojim poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazao prihode iz budžeta Općine Čitluk u iznosu od 8.070,77 KM.

Kao što je navedeno u nalazu pod a), sredstva iz budžeta Općine Čitluk za 2022. godinu u ukupnom iznosu od 12.106,16 KM su na osnovu Sporazuma o osnivanju vijećničkog kluba u OV Čitluk, koji je zaključen između D.V., nezavisnog vijećnika i L.B. i P.B., vijećnika ispred Hrvatskog saveza HKDU-HRAST, isplaćena na transakcijski račun nezavisnog vijećnika D.V.. Dio sredstava u iznosu od 8.070,77 KM, koji prema broju vijećnika pripada političkoj stranci

Hrvatski savez HKDU-HRAST nije uplaćen na transakcijski račun ove političke stranke, niti je evidentiran prihod u ovom iznosu.

Politička stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala, niti je u godišnjem finansijskom izvještaju koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, iskazala rashode u ovom iznosu, čime su i ukupni rashodi političke stranke iskazani u manjem iznosu u odnosu na ostvarene, što je suprotno odredbama člana 21. i člana 22. Pravilnika.

- (3) Hrvatski savez HKDU-HRAST nije u obrascu 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala tačne podatke o svojim obavezama, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

Politička stranka je u obrascu 5.1 (obaveze političke stranke po kreditima i pozajmicama) iskazala i obaveze po osnovu pozajmica prema A.P. i I.B. u iznosu od 0,00 KM. Naime, politička stranka je u toku godine primila pozajmice od A.P. i I.B. u ukupnom iznosu od 20.000,00 KM, što je i navela u dijelu obrasca u koji se unose podaci o iznosu pozajmice. Pozajmice su vraćene 15.12.2022. godine, te je stranka u obrascu 5.1 navela da na dan 31.12.2022. godine nema obaveze prema navedenim fizičkim licima.

Stranka nije imala obavezu da u obrascu 5.1 navodi pozajmice koje je u toku izvještajnog perioda vratila, tj. nije imala obavezu da izvještava o pozajmicama koje su povjeriocima vraćene prije 31.12.2022. godine.

- (4) Hrvatski savez HKDU-HRAST je u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka² imao obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja³.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatski savez HKDU-HRAST je u svrhu izborne kampanje za Opće izbore 2022. godine mogao potrošiti sredstva u iznosu od 297.507,80 KM.

Hrvatski savez HKDU-HRAST u postizbornom i godišnjem finansijskom izvještaju za 2022. godinu nije iskazao troškove izborne kampanje.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se političkoj stranci Hrvatski savez HKDU-HRAST da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje političke stranke koristi isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, te da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim planom utroška sredstava,***
- ***da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune evidencije o svojim prihodima i rashodima,***

² Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

³ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promovise političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

⁴ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da u finansijskom izvještaju iskaže sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatski savez HKDU-HRAST nije dostavio primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2022. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić